

Hyaena spelaea Gldf., *Canis lupus* Lin., *Canis fammiliaris* Fog. и *Bos* sp.

Въ Шуменската пещера надъ Къошковетъ Р. Поповъ е намѣрилъ само кости отъ бозайници и отъ човѣкъ, придруженъ отъ сѫдове и орждия.

Въ такава една пещера при с. Дикилиташъ на северъ отъ Разградъ е намѣренъ зѣбъ отъ *Bos primigenius* Bl. заедно съ орждия на предисториченъ човѣкъ, а въ пещерата Св. Григорий на Искъра, три километра северно отъ Карлуковския монастиръ, намѣрени сѫ кости и зѣби отъ *Equus stenonis affinis* Woldr. и *Equus caballus fosilis* Rüt.

Варовитъ туфъ или бигоръ.

Презъ влажните фази на плайстоценската епоха и у насъ е наченалъ да се образува бигоръ, който се явява землястъ и е твърде компактенъ или порозенъ; първиятъ се дроби лесно, а другиятъ се употребява като добъръ строителенъ материалъ.

Варовитиятъ туфъ или бигоръ образувалъ се е отъ изворите, които съдържатъ калциевъ карбонатъ въ видъ на бикарбонатъ. Такива води, като излизатъ на земната повръхност, губятъ излишния си вѫгледвуокисъ и калциевиятъ карбонатъ начева да се наслагва въ видъ на бигоръ. Той се намира въ малки и голѣми количества на много място въ царството, па и въ днешно време продължава да се образува на сѫщите места въ малки и голѣми размѣри. Отъ тѣхъ ще споменемъ само нѣкои локалитети.

Въ Западна и Юго-западна България: около с. Бѣла на с. отъ Бѣлоградчикъ бигорътъ се забелязва въ доста 'дебели грамади и банки, сѫщо и около с. Павелче (Врачанско). Въ Загжженския долъ недалеко селото той се е образувалъ отъ триасовите варовици, — а наблюдава се още въ дола Трѣскавецъ на с. отъ с. Желенъ, слѣдъ Милкова ливада и къмъ 52-й килом. около Искъра. Порозенъ, твърдъ бигоръ, съдържащъ много растителни остатъци, се намира при с. Студена на юз. отъ София, около Радомиръ и пр. Около банията при с. Звонци варовитиятъ туфъ образува голѣми маси, които стрѣмно се спушватъ надъ Звонската рѣка; въ него се